

Ohlédnutí za jubilejní 50. česko-slovenskou psychofarmakologickou konferencí v Jeseníku

Ve dnech 9.–13. ledna 2008 proběhla v Lázních Jeseník 50. česko-slovenská psychofarmakologická konference.

Jednalo se o konferenci jubilejní a proto byla vnímána organizátory jako možnost bilancovat nad tím, čeho bylo za půlstoletí psychofarmakologie dosaženo, jaký byl příspěvek domácího výzkumu, kde stojí psychofarmakologie dnes a co můžeme očekávat v budoucnosti. Příležitost k tomto bilancování byla uchopena snahu o jednotnou organizaci celého odborného programu. Program byl uspořádán podle dvou pomyslných os. Horizontální osa byla představena tématických členěním konference na souvislé a navazující časové bloky podle jednotlivých skupin psychofarmak.

Vertikální osa programu pak odrážela jednotný a vnitřně svépodobný vzorec pro obsah symposií napříč skupinami psychofarmak. Příspěvky byly sestaveny tak, aby pokryly půlstoletí historie každé skupiny, moderní vývojové trendy i klinická doporučení jak psychofarmaka správně indikovat. V kontextu historických exkursů a poznatků základního výzkumu tedy byla přednesena i sdělení vysloveně klinicky orientovaná.

V úvodu konference zazněly dvě plenární přednášky. Prof. R. Balon (USA) přednesl polemicky orientované sdělení o dalších výhledech současných klasifikačních systémů a profesor C. Hoschl hovořil o vztahu umění a vědy. Na jubilejní konferenci přijalo pozvání celkem 12 zahraničních přednášejících. Prof. H. J. Möller (Německo) hovořil o půlstoletí užívání antipsychotik. L. Citrome (USA) se přijal výzvu odpovědět na nesnadnou otázku vyléčitelnosti schizofrenie. Prof. W. Fleishacker (Rakousko) podal ucelený přehled mechanismu účinku antipsychotik a nových kandidátních molekul v této indikaci. Prof. J. Volavka hovořil o vztahu agrese u schizofrenie a efektu antipsychotik. Prof. B. Leonard (Irsko) se ujal vedení workshopu věnovaného vztahu zánětu, deprese a demence. Současný prezident CINP (Collegium Internationale Neuropsychopharmacologicum) prof. T. H. Svensson (Švédsko) ve své plenární přednášce hovořil o výsledcích behaviorálního výzkumu z oblasti nových mechanismů v terapii schizofrenie. Prof. P. Grof a prof. M. Alda se věnovali klinickým a neurobiologickým aspektům terapie stabilizátory nálady. R. Grohmann (Rakousko) přednášela o vedlejších účincích antidepresív. Velmi zaujala přednáška úřadujícího prezidenta ECNP (European College Of Neuropsychopharmacology), prof. D. Nutta (UK) o nových molekulách s potenciálním anxiolytickým efektem a o modelování úzkosti.

Prof. R. Murray (UK) přijal pozvání ČNPS a vystoupil v sympoziu „Půlstoletí psychedelik-problematické děti psychofarmakologie“, v rámci kterého hovořil o vztahu psychózy a užívání kanabisu.

50. česko-slovenská psychofarmakologická konference byla spojená s rekordním počtem přihlášených osob. Zaregistrováno bylo celkem 1126 osob, z toho 728 kliniků a prekliniků a 398 zástupců výrobců farmaceutických firem. Potěšující byl rovněž fakt, že takřka polovina reprezentantů odborné veřejnosti (43,5%) byli členové ČNPS. Konference se zúčastnilo o něco více žen (60%) nežli mužů a mladší kolegové tvořili přibližně čtvrtinu účastníků (Graf č. 1). V celkovém hodnocení byla konference v 55% označena za „velmi dobrou“ a ve 29% dokonce za vynikající (Graf č. 2). Podobně jako v loňském roce byl mírně pozitivněji hodnocen odborný nežli společenský (Grafy 3 a 4) což pravděpodobně odráží trend k redukci podílu společenského programu ve prospěch odborných symposií. Nicméně doprovodný společenský program byl pojat velmi slavnostně. Jeho nesporným vrcholem byl koncert Moravské filharmonie Olomouc pod vedením Petra Vronského a se sólisty Václavem Hudečkem (housle), Alžbětou Vlčkovou (violoncello) a Jaroslavou Pěchočovou (klavír). Koncertu, která se konal ve Velkém sále Hradu se zúčastnilo přes 400 posluchačů. Druhý pól hudebního spektra pak zastupoval koncert oblíbené rockové skupiny SDR Project tvořené významnými psychiatry.

Dotázanými účastníky byla hodnocena nejlepší symposia, nejlepší přednášky a nejlepší postery. Jako nejlepší symposium bylo zvoleno setkání na téma Dekonstrukce deprese a úzkosti - komu a jaká antidepresiva? (gestoři: E. Češková, S. Kasper). V hodnocení účastníky bylo následováno symposium Nové možnosti zvýšení účinnosti antipsychotické léčby firmy Janssen-Cilag s.r.o. (Předsedající: J. Libiger) a na třetím místě se umístilo symposium Co přineslo půlstoletí antidepresív? (gestor: D. Ježová).

Za nejlepší přednášku bylo vyhodnoceno plenární sdělení prof. C. Höschl Umění a věda následované přednáškou J. Pečeňáka Fenomenologické a genetické prediktory účinku antidepresiv u úzkostí a další přednáškou C. Höschla Co je skutečným cílem antipsychotické léčby.

V případě vývěskových sdělení se na první tři místa dostaly velmi klinicky zaměřené postery:

- 1) Jaká medikace zabrání vraždě? Analýza schizofreniků exkulpanovaných po dokonané vraždě (J.Švarc a.D. Bakešová),
- 2) Reverzibilní demence způsobená antipsychotiky (V. Hartoš) a
- 3) Užívání alkoholu a úzkostlivost – výsledky štúdie EPIAF (A. Heretik a kol.).

Významným cílem této jubilejní konference bylo posílení povědomí o významu současného domácího výzkumu a seznámení s novými nálezy. Proto byla tradiční sekce „Volných

sdělení“ nahrazena sympozii „Nový výzkum“. Prezentovány byly výsledky originálního českého a slovenský výzkumu v oblasti psychofarmak a příbuzných disciplín celkem ve 4 blocích. Vynikající úroveň sdělení a diskuse v této sekci pak představuje pozitivní aspekt této konference i příslib do budoucna. Vzhledem k významu jubilejní konference se organizátoři konference rovněž rozhodli uspořádat tiskové konference pro zástupce médií.

V rámci konference uskutečnila Valná hromada České neuropsychofarmakologické společnosti. Významnou a slavnostní součástí schůze byla volba čestných členů ČNPS. Čestným členstvím byla oceněna prim. MUDr. Dagmar Seifertová, CSc. (Praha) a profesor J. Volavka, M.D., Ph.D. (USA). Oběma čestným členům ze srdce blahopřejme ke zvolení.

Na Valné hromadě byly rovněž vyhlášeny ceny za nejlepší originální odborná práce publikované v uplутém roce. V sekci klinické získal cenu F. Španiel s kol. za práci: ITAREPS: Information Technology Aided Relapse Prevention Programme in Schizophrenia. Schizophr Res. 2008, 98(1-3):312-7. V oblasti preklinických prací pak zvítězila R. Šlamberová s kol. za článek: Effect of Methamphetamine Exposure During Prenatal and Prewaning Periods Lasts for Generations in Rats. Developmental Psychobiology 2007, 49 (3), 312 – 322.

Na základě hlasování poroty cenu byly rovněž vyhlášeny ceny za nejlepší vývěskové sdělení prezentovaná na konferenci. Porota ve složení: prof. Ježová, doc. Mohr ocenila A. Stuchlíka s kol. za nejlepší poster v oblasti Antipsychotika s názvem Koaplikace alfa1-adrenergního antagonisty prazosinu a D2 antagonisty sulpiridu vede k narušení lokomoce a prostorového chování v úloze aktivního vyhýbání se místu, M. Kopečka s kol. za nejlepší poster v oblasti Antidepresiva s názvem EEG kordance jako prediktor antidepresivní odpovědi. Poslední ocenění za nejlepší poster v oblasti Psychedelika získala M. Fujáková s kol. za práci Farmakokinetika, behaviorální a QEEG účinky syntetického psychedelika 2C-B.

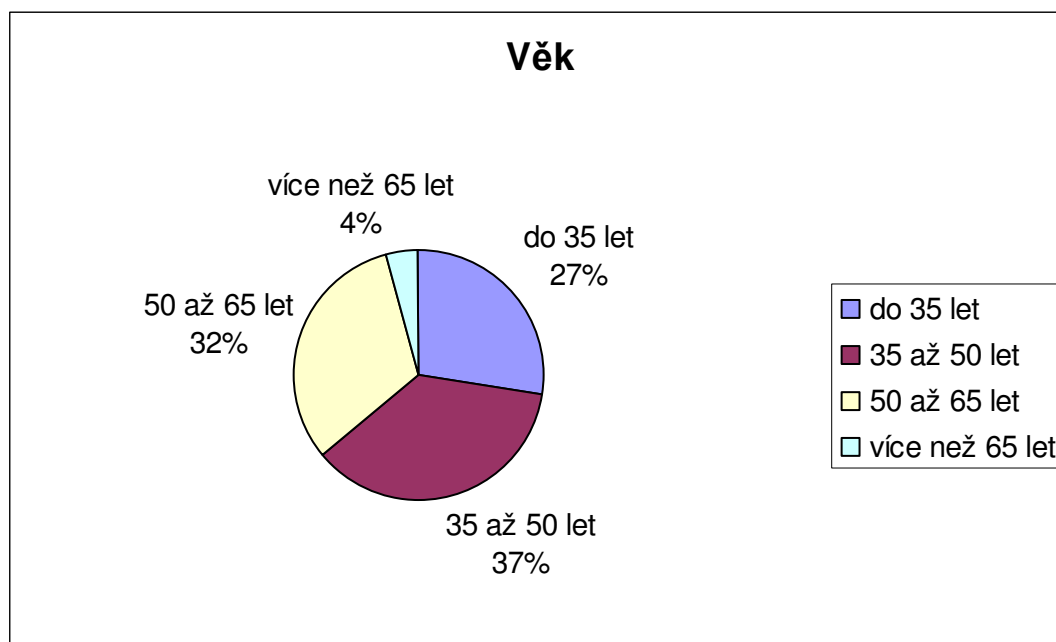
Na Valné hromadě bylo uděleno Ocenění výboru ČNPS za založení tradice konferencí v Jeseníku doc. O. Vinařovi, prof. H. Raškové a doc. M. Vojtěchovskému.

Nezbývá nežli poděkovat obětavým organizátorům konference, všem přednášejícím i sponzorům. Dále ze srdce gratulujeme všem anketně vyhodnoceným, oceněným a zvoleným a těšíme se na 51. psychofarmakologickou konferenci, která se uskuteční v lednu 2009.

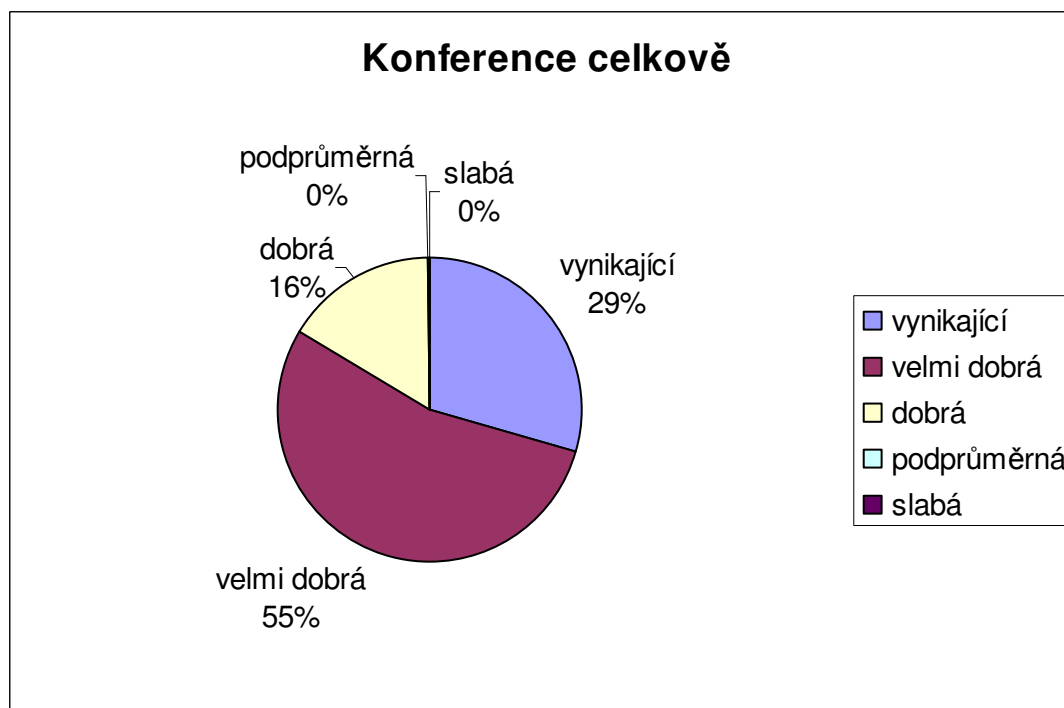
Jiří Horáček

Předseda ČNPS

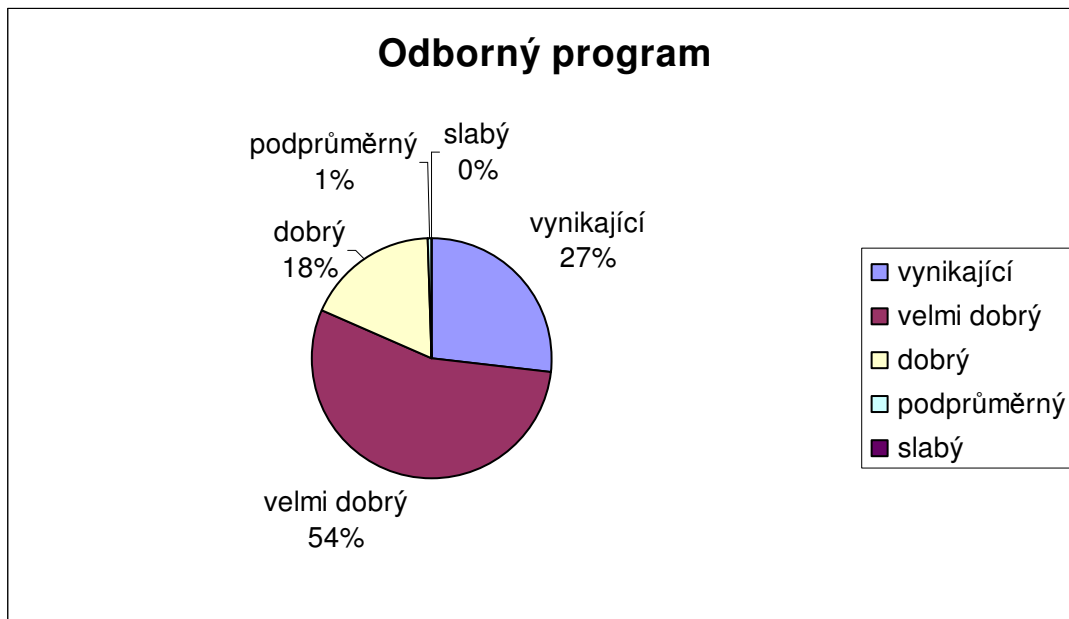
Graf č. 1: Rozložení věku účastníků 50. česko-slovenské psychofarmakologické konference v Lázních Jeseník

Graf č. 2: Celkové hodnocení konference účastníky.

Graf č. 3: Hodnocení odborného programu.

Graf č. 4: Hodnocení společenského programu.

